

ŽŇOVINY

DSKLAS

První místo. Zatím.

Další ročník kláštereckého kulturního zlata zahájen! Jako každý rok i letos se moderace celého festivalu ujal Štěpán Malast. Spolu se starostou města Štefanem Drozdem přivítali věrně diváky. Ty chováme v obrovské oblibě, nicméně si rádi oblíbíme i ty nevěrné. Vyzýváme tímto všechny čtenáře, aby mobilizovali své rodinné příslušníky, přátele a známé a vytáhli je některý z dalších večerů do divadla. Všechny manipulační techniky jsou povoleny!

Průběžné první místo v diváckém hlasování obsadil kadaňský Divadelní spolek Navenek s monodramatem *Zatím*, v hlavní roli s Jiřím Nebeským a v režii Terezy Gvoždiákové. Tereza v poslední době režírovala úspěšné inscenace *Veroničin pokoj* a *Všechny báječné věci*. Obě dovedla až na Národní přehlídku činoherního a hudebního divadla *Piknik Volyně* (druhou jmenovanou dokonce až na Jiráskův Hronov).

Jiří Nebeský v roli mladého otce Alexe vypráví o fotografování, o existenci a podobě Boha a v neposlední řadě o kruté ztrátě dítěte. Zásadní jsou rozhovory s tchánem Arthurem, který se zde objevuje jako ten, kdo klidně vysvětluje. Hra je provázena motivem nedořečenosti. Malicherné i důležité myšlenky zůstávají nedokončené, což vrcholí useknutím hlavní repliky, v níž se má divák dozvědět, co nejhoršího hlavní hrdina kdy komu řekl.

Zamilovala jsem se do toho úplně náhodou

Rozhovor se spoluautorkou překladu a režisérkou hry *Zatím* Terezou Gvoždiákovou

Jak ses dostala k tomuto titulu?

Poprvé jsem tuto hru slyšela jako rozhlasovou hru na Spotify, kde byla uvedena v kombinaci ještě s jedním dalším monodramatem po uvedení v New Yorku na Broadwayi. Pamatuji si, že jsem šla v Kadani kolem benzínky Na Průtahu a v jeden moment jsem se zastavila s otevřenou pusou a hlavou mi šlo: „Pane Bože, to je geniální!“ Zamilovala jsem se do toho úplně náhodou.

Vzpomeň si, co bylo tím momentem, který ti vyrazil dech?

Byla to ta nedořečenost nařknutí tchána. Celou dobu jsem s příběhem šla, bylo mi líto, že Lucy umřela. Potom to vyrovnávání se s pocitem viny, kterou přenášíme na někoho jiného. Baví mě téma mezilidských vtaů, protože si to prožíváme úplně všichni, ať jsme v jakékoli pozici, jakékoli roli, jakékoli profesi.

Je to tvůj autorský překlad (s pomocí hlavního herce Jirky). Co radši používáš: již vytvořený překlad nebo svůj vlastní?

Rozhodně již vytvořený překlad. Překládání z duše

nesnáším. Mám pocit, že mi mozek funguje buď anglicky, anebo česky, v obou, mám pocit, na docela slušné úrovni. Ale jakmile se to prolne, tak je to hrozný. Také proto nám trvalo velmi dlouho, než jsme poměrně krátký text přeložili tak, aby byl funkční na jevišti.

Během překládání máš mnohem větší prostor pro vlastní interpretaci každé jedné věty, která může být přeložena mnoha způsoby, vidíš tak trochu do zákulisí. Kdežto když máš před sebou už přeložený text, máš to jasně dané a možná ti ani nedojdou různé jiné možnosti.

Mám osobní otázku: jak to máš se spiritualitou? Věříš v něco nad námi? V něco víc? V Boha?

Výborná otázka. Osobně se v rámci hry hodně promítám do postavy Alexe, zatímco Jiří je v reálném životě spíše tchán Arthur, který vše trpělivě a klidně vysvětluje. Já mám hlavně otázky.

Je Bůh spravedlivý? I když nechá zemřít dítě?

Těžká otázka, nevím, zda na ni můžu odpovědět.

Scéna je velmi jednoduchá - hrájet pouze se stolem a židli. Jak těžké bylo režírovat hru s takovou scénou, aby podpořila hercův výkon a byla funkční?

Rádi si vozíme vlastní stůl, bohužel ten byl dnes večer zaangažovaný jinde, takže jsme museli bohužel použít zdejší stůl. Děkujeme za něj. Protože ale není stabilní tak, jak jsme zvyklí, museli jsme narychlo pár scén „přechoreografovat“, protože by neunesl váhu, byt hubeného, Jiřího.

Na začátku zkoušení jsme zkoušeli s prázdným jevištěm. Chtěla jsem, aby byl příběh sám o sobě nosný, myslela jsem si, že to zvládneme. Postupně jsme došli k tomu, že by bylo dobré se „zakotvit“, přidali jsme stůl, židli. Vymezili jsme prostor a tenkrát nám to velmi pomohlo. Najednou jsme ve zkoušení udělali obrovský posun, do té doby bylo vše takové abstraktní.

Jirku Nebeského sis zřejmě nezbrala náhodou. Je to zasloužilý otec se čtyřmi dětmi. Dovedeš si představit zkoušení s bezdětným člověkem?

Hodně jsem přemýšlela, s kým hru udělám. Jiří byl na chvíli ne úplně aktivní v divadle, nechtěl se vracet, ani když jsem mu nabízela různé jiné role. Nebyla jsem si proto jistá, zda nabídku přijme, ale byl první, koho jsem s touhle hrou oslovila. A naštěstí přijal. Věděla jsem, že je skvělý. Typově se na tu roli ohromně hodil. Nejsem si úplně jistá, zda děti hrály nějakou roli.

Jak jste během nacvičování pracovali s jeho otcovstvím? Vysvětlovali jste si některé dějové skutečnosti přes jeho děti?

Zkoušení bylo poměrně dlouhé. Několikrát jsme si vysvětlovali, že to nejde hrát přes vlastní děti, zařekli jsme se, že je tam nikdy tahat nebudeme. Bylo by to tím hodně zatížené, takové sebelitostivé - to jsme tam vůbec nechtěli mít. Přes mnohé útrapy se nám to, myslím, podařilo.

Oba jste s Jirkou učitelé. Jaké to je, když se setkají dva učitelé během zkoušení?

Jiří: Byl jsem hlavně zlobivý žák.

Tereza: Bylo to tak. Měla jsem pocit, že nám to někdy úplně nefungovalo. Něco jsem řekla a Jiří si to přebral po svém, bez toho, aniž by se mnou konzultoval, zda to chápe správně. Měli jsme různé učitelské metafory a přirovnání. Nicméně si myslím, že se nám do zkoušení naše profese nedostala. Samozřejmě kromě délky představení, která je 45 minut.

Druhé monodrama. Líbí se ti režirovat právě tuto divadelní formu?

Hodně lidí si myslí, že to dělám schválně. Vůbec to tak není, když hra přijde a je skvělá, zasáhne mě, tak ji musím udělat. A to, že se dvakrát po sobě jedná o monodrama, s tím nemá nic společného. Monodrama je samozřejmě skvělé z hlediska plánování zkoušek. Ale zkoušení je také velmi náročné a výbojné: jak s Pavlíkem

(poznámka: herec v monodramatu *Všechny báječné věci*), tak s Jiřím nastaly zkoušky, kdy jsme odcházeli po 20 minutách nasraní, protože jsme se prostě pohádali. Je to velmi intenzivní.

Hru jste dnes hráli poctivě. Jak se vám u nás hrálo?

Tereza: Já jsem neměla dobrý pocit. Mám napsaných docela dost věcí, které chci s Jiřím probrat. Je pravda, že jsem seděla dost daleko a nejsem na to zvyklá. Nenačila jsem se na diváky a nevím, jak reagovali nebo nereagovali. Cítila jsem z Jiřího trochu nervozitu.

Jiří: Já jsem byl nervózní ze začátku, pak ještě uprostřed, na konci už ne. Až do teď jsem měl pocit, že se mi hrálo dobře, ale asi mě čeká...

Tereza: ...mírná jebačka... (smích)

Jiří: ...dlouhá zkouška, na které si budeme vyjasňovat. (smích)

At' si kdo chce, říká co chce

Paní Ludmila

Pana herce velmi obdivuji, protože naučit se to, co se naučit dokázal, to muselo být moc náročné. A protože mi zemřel manžel, tak jsem představení prožívala dost hluboce. Bylo to fakt krásné.

Tomáš N.

Představení se mi určitě líbilo. Na mě to bylo dost kruté, nemám v oblíbě takové věci. Obdivuji hercův famózní výkon!

Marie Bolková

Mně se představení moc líbilo. Spousta poloh, vážné téma... Byl to moc hezký večer.

Pavel Bolek

Skvělé! Představení bylo takové hluboké, hluboké, krásné myšlenky... Jsem věřící, tak mi to mluvilo z duše. Děkuji moc za takové pěkné představení.

Hedvika Lörinczová

Moc se mi to líbilo, bylo to takové živé! Režisérka je moje třídní učitelka a herec mě učí občanku.

Alexandra Linzová

Představení jsem viděla už podruhé, pokaždé je to něčím originální. Velice se mi to líbí.

Šárka Léblová

Jsem trochu rozpačitá. Zaujmut diváka na 45 minut je pro jednoho člověka těžký úkol. Ze začátku jsem se trochu nudila, ale nakonec se mi to opravdu líbilo. Konec jsem vůbec nečekala. Shodly jsme se s kamarádkami na tom, že to bylo hezké, emotivní a pár z nás i zatlačilo slzičku.

Jaroslav Hůla

Hra byla zřejmě o hledání Boha, o klasické první otázce ateisty: co když umře malé dítě? Chce to Bůh? Když je

všemocný, tak by tomu mohl zabránit. Je to hrozně těžce vysvětlitelné. Byl jsem trochu v šoku, vůbec jsem to nečekal, nevěděl jsem předem, o čem představení je.

Lukáš K.

Musím říct, že jsem se v představení ztrácel. Dlouhou dobu jsem měl pocit, že herec ve vyprávění hodně skáče, často nic pořádně nedořečne a nedokázal bych první dvě třetiny hry říct, o čem hra vlastně je. Když se stala ta tragická událost, vůbec jsem to hercovi nevěřil, nebylo to nikterak emotivní, a i kdyby to byl záměr, mám pocit, že se jeho projev nesl stále ve stejné rovině. Celkově bylo představení vlastně docela zvláštní.

Adam Svoboda

Myslím si, že *Zatím* nemíří přímo na publikum, které je zvyklé na klasické dramatické postupy, ale spíš na publikum, kterému nevadí jít do divadla jen proto,

aby odcházelo nechápavé a s neurčitým pocitem.

Ve hře jsou důležité části, v nichž se mluví třeba o Bohu nebo fotografii. Ty jsou zrovna v tom nejlepší vzhledem k tomu, že jsou ukončeny, a tak působí jako nějaké klíčové momenty celé hry. A klíčovými momenty jsou. Taková forma v kombinaci s takovými tématy je úžasná. Takových her víc, prosím!

Málo Klasu na Žnících? Udělejte si za námi výlet!

Žádná premiéra Klasu, žádné nahrazování Adély, málo Klasu na Žnících, hodně mrzení? Udělejte si za námi výlet!

11.11.2023
Saturnin Bělá pod Bezdězem

12.11.2023
Saturnin Lukavec

13.11.2023
Krysa Sokolov

19.11.2023
Krysa Postoloprty

21.11.2023
Krysa Loket

24.11.2023
Saturnin Žatec

9.12.2023
Saturnin Libice nad Cidlinou

Žňoviny pro vás připravili: Jakub Hrbek, Miroslav Nyklíček, Štěpán Malast, Štefan Drozd, ml.